

Yttrande från Västsvenska Handelskammaren:

Omställningsstöd till företag för perioden augusti – december 2020

Sammanfattning

- Beakta behovet av ytterligare förlängning för företag även efter att Folkhälsomyndighetens restriktioner hävs, då många verksamheter har lång uppstartstid. Besked om ytterligare åtgärder bör ske med god marginal för att underlätta företagens planering framåt och för att skapa förutsägbarhet.
- Ansökningar behöver hanteras skyndsamt för att öka företagens möjlighet till att planera verksamheten och hantera åtaganden.
- Framförhållning behövs för rimlig planeringshorisont för företagen med ett mindre moment av osäkerhet inför framtiden så att onödiga nedskärningar undviks.
- Att utgå från en minskning på 70% av omsättningen för att erhålla stöd är en hög nivå, många medlemmar säger att svårigheter uppstår redan vid en halvering av omsättningen.
- Ett bolags organisationsform, sammanhållet eller inom koncern, bör ej påverka kvalificering för omställningsstöd. Koncerninterna fasta kostnader måste kunna tillgodoräknas i omställningsstödet. För att undvika att detta leder till förmånligare stödbelopp skulle det kunna beslutas att endast ett företag inom koncernen får ansöka om stöd.

Omställningsstöd - slutet på överbryggnings skymtas men måste räcka hela vägen

Vaccinering är på väg och med den finns ett rimligt och tidsatt hopp om en återgång till mer normala omständigheter. Omställningsstödet har gjort nytta under pandemin och den föreslagna förlängningen av stödet är både välkommet och nödvändigt för att fortsätta stötta företagen hela vägen genom krisen. Taket för stödbeloppet per företag får ej sättas för lågt. Ett maximalt stödbelopp på 30 miljoner över fyra månader är för lågt för större företag och bör därför höjas. Det är dock klokt att verkställa ett stöd på den lägre nivån i väntan på möjligheten att höja nivån utan att bryta mot EU:s statsstödsregler.

Det är även viktigt att omställningsstödet krav på viss minskad omsättning inte sätts för högt. Flera företag vittnar om att förlustkravet tidigare har legat på en för hög nivå. Kravet på 50 procents omsättningstapp, som gällde för omställningsstödet perioden juni-juli, är alldeles för högt. Medlemsföretag har uttryckt att ett tapp på 50 procent i många branscher innebär att man inte har något företag kvar, varför det är bra att kravet på viss förlust i omsättning för augusti-december justerats ned så att fler företag är kvalificerade att söka det.

Lika behandling även för bolag i koncern

En brist med befintlig utformning av omställningsstödet, som Handelskammaren redan i tidigare remissvar betonat, är hur koncerninterna fasta kostnader inte får räknas med i omställningsstödet. Vi vill med nedanstående exempel illustrera den problematik som finns i dagens stöd samt bidra till en mer effektiv och rättvis utformning som samtidigt inte ökar risken för missbruk eller onödig administration. Vid ansökan om omställningsstöd kan följande situationer uppstå:

- Bolag A som bedriver en huvudverksamhet i ett bolag och hyr sina lokaler av ett externt fastighetsbolag får omställningsstöd för hyror om övriga villkor för stödet är uppfyllda.
- Bolag B som bedriver samma huvudverksamhet som bolag A i ett bolag men äger fastigheterna i samma bolag får omställningsstöd för de fastighetsrelaterade fasta kostnaderna (fastighetsskötsel, avskrivningar, fastighetsskatt, etcetera) om övriga villkor för stödet är uppfyllda.
- Bolag C som bedriver samma huvudverksamhet som bolag A och B men där fastigheterna ägs och förvaltas i ett separat bolag i samma koncern som huvudverksamheten får inte omställningsstöd för de hyror eller andra fasta kostnader kopplade till fastigheterna. Fastighetsbolaget i samma koncern som huvudverksamheten kan ej ansöka om omställningsstöd då de inte tappat omsättning, som ju är ett villkor för att få stödet. Att man renodlar verksamheten på detta sätt i olika koncernbolag är inget ovanligt och har att göra med att man vill skapa tydligt verksamhetsfokus i respektive dotterbolag,

Ovanstående exempel är en tydlig illustration på ett regelverk som snedvrider konkurrensen avsevärt men som också är direkt orättvist. Den befintliga utformningen av regelverket riskeras företagens överlevnad och människors jobb helt i onödan.

Vid utformning av stödregler kopplade till Corona gick det inledningsvis fort, vilket var bra. Nu har däremot snart 9 månader passerat sedan Corona-viruset kom till Sverige och snart 10 månader sedan det kom till EU. Regeringen har därför haft god tid på sig att se över och ändra på reglerna.

Företag måste kunna få omställningsstöd för koncerninterna fasta kostnader, vilket är möjligt i andra länder. Lösningen skulle kunna vara att tillåta att endast ett företag inom koncernen söker omställningsstöd för koncerninterna fasta kostnader. Det är inte rimligt att ett företags organisationsform ska påverka huruvida det är kvalificerat för stöd eller ej. Självklart ska inte koncernstrukturen möjliggöra att ett större stödbelopp kan plockas ut jämfört med om koncernen hade varit ett och samma företag.

Besked i god tid - lång uppstart för många företag

Handelskammaren påpekade redan vid föregående remissrunda att en ytterligare förlängning av stödet krävs för verksamheter med lång uppstartstid, även efter det att Folkhälsomyndighetens restriktioner hävs. För bland annat mässarrangörer, nöjesparker och konsertarrangörer skulle helt hävda restriktioner i början av 2021 innebära ytterligare en eller ett par månaders uppstartstid innan verksamheten genererar intäkter igen. Därför bör regeringen redan nu fundera över en tidpunkt, omfattning, villkor och vilka branscher som bör omfattas för en ytterligare förlängning in i 2021 eller hur en utfasning ska gå till.

Västsvenska Handelskammarens hållning är att så länge det finns omfattande restriktioner, som medför mer eller mindre näringsförbud, är det nödvändigt att staten fortsätter att ge stöd till företagen. Därför borde omställningsstödet förlängas till åtminstone första kvartalet 2021. Regeringens förslag att förlänga stödet till att omfatta perioden januari-februari 2021 är rätt beslut.

Om företagen skulle få indikationer om förlängningar i förväg, skulle det även ge företagen bättre möjlighet till framförhållning av den egna verksamheten men även dämpa viss oro och osäkerhet inför framtiden. Bristande framförhållning med att informera om förlängningar har lett till att företag tvingats till uppsägningar som annars hade kunnat undvikas.

Det är också viktigt att se till att handläggningstiden för att ansöka om och tilldelas stöden inte blir för lång. Regeringen bör tillsätta tillräckligt med resurser till aktuell myndighet för att möjliggöra detta.

Omställningsstödet är komplext och dyrt att söka. För vissa riktigt små företag är kostnaden i paritet med det eventuella stödbeloppet. Pengar och tid som lagts på ansökan av omställningsstöd går i vissa

fall helt förlorade då företag inte lyckas bevisa för Skatteverket att deras omsättningstapp är en effekt av pandemin, varför det också är viktigt att Skatteverket inte har överdrivna beviskrav.

Slutligen ett par generella inspel som bör beaktas för omställningsstödet. Bränslekostnader är exkluderat från att räknas med i omställningsstödet, vilket för en del företag utgör en stor del av utgifterna under pandemin – trots att intäkterna minskar. Omställningsstödet nuvarande konstruktion som hanteras i olika perioder fungerar inte heller optimalt för verksamheter som får in alla sina intäkter på enbart några månader om året men har fasta kostnader spridda över hela året, nöjesparker till exempel.

För Västsvenska Handelskammaren,

Stefan Gustavsson,
Näringspolitisk chef